

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 10381
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 547
Ημερομ. Κατάθεσης: 2/10/2020

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Επικρατείας κ. Γεραπετρίτη Γεώργιο

Θέμα: Κυβερνητικές μεθοδεύσεις που ευνοούν μονοπωλιακό καθεστώς στη διαχείριση αποβλήτων των πλοίων στα λιμάνια της χώρας απομειώνοντας τη γεωοικονομική επιρροή του λιμανιού του Πειραιά υπέρ της Τουρκίας – Να κατατεθεί στη Βουλή το επίσημο θεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Πλοίων του ΟΛΠ Α.Ε.

Το υφιστάμενο καθεστώς διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων φορτίου πλοίων στα λιμάνια της χώρας καθίσταται ιδιαίτερα προβληματικό, καθώς με κυβερνητικές μεθοδεύσεις μόνο ελάχιστες εταιρείες – δύο ή τρεις – έχουν τον κύριο όγκο των συμβάσεων, μία ανά είδος αποβλήτων. Ειδικότερα, στο λιμάνι του Πειραιά φαίνεται πως ευνοείται η δημιουργία μονοπωλιακού καθεστώτος με αποτέλεσμα οι επιβαλλόμενες χρεώσεις να κυμαίνονται σε υπερδιπλάσια επίπεδα των ξένων ανταγωνιστικών λιμανιών, παράγοντας κόστους που λειτουργεί εξόχως αποτρεπτικά για την έλευση πλοίων σε ελληνικά λιμάνια προκαλώντας την εκτροπή τους σε γειτονικά λιμάνια, προεχόντως αυτών της Τουρκίας. Το αυξημένο ύψος των τιμών στη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων πλοίων, που προκύπτει εξαιτίας της διαφαινόμενης νόθευσης του ανταγωνισμού στην Ελλάδα, επιβαρύνει ιδιαίτερα τον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας και της ναυτιλίας μικρών αποστάσεων, δηλαδή τα πλοία που πλέουν εξ αντικειμένου μόνο στα εγχώρια ύδατα, καθώς και τους κλάδους της ναυπηγοεπισκευής, της πρακτόρευσης, του εφοδιασμού και άλλους.

Η ύπαρξη μονοπωλιακού καθεστώτος όσον αφορά στην παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων έρχεται μεταξύ άλλων σε αντίθεση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης}

Φεβρουαρίου 2017 που θεσπίζει το σχετικό πλαίσιο. Ο Κανονισμός προβλέπει ότι οι πάροχοι είναι ελεύθεροι να δραστηριοποιούνται σε λιμενικές υπηρεσίες, στις οποίες εμπίπτουν και η συλλογή και διαχείριση αποβλήτων των πλοίων, και οι λιμένες μπορούν να προβλέψουν συγκεκριμένες ελάχιστες απαιτήσεις. Το μοντέλο αυτό για χρόνια λειτουργεί στην υπόλοιπη Ευρώπη και μάλιστα η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (Ρ.Α.Λ.), με την πρόσφατη απόφασή της 167/2020, εξέδωσε Δεσμευτική Οδηγία (ΡΑΛ 03/2020) περί εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/352 στη λιμενική υπηρεσία συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου. Μάλιστα, για την ενεργή προώθηση της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/352 η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων έχει λάβει εγγράφως τα εύσημα από την αρμόδια Διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έχει αναφερθεί ως υπόδειγμα καλών πρακτικών στα υπόλοιπα Κράτη-Μέλη.

Σύμφωνα όμως με δημοσιεύματα στον Τύπο, στην 167/2020 Απόφαση της Ρ.Α.Λ., που εκδόθηκε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεών της, αντέδρασε ο Γενικός Γραμματέας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, ο οποίος με την από 25/05/2020 επιστολή του προς τη Ρ.Α.Λ. ζήτησε την επανεξέταση της σκοπιμότητας έκδοσης της σχετικής Δεσμευτικής Οδηγίας 03/2020, αμφισβητώντας αβάσιμα τη νόμιμη δυνατότητά της Αρχής να εκδίδει τέτοιου είδους πράξεις. Ταυτόχρονα, όπως υποστηρίζουν τα σχετικά δημοσιεύματα, με την ίδια επιστολή ζήτησε από την Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, εμμέσως και χωρίς καμία νομική βάση, να μη δημοσιευθεί η Οδηγία σε ΦΕΚ. Σημειώνεται δε, ότι παρά τη νομική υποχρέωση της δημοσίευσης των Οδηγιών της Ρ.Α.Λ. σε ΦΕΚ, η Οδηγία 03/2020 δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη. Σύμφωνα πάντα με τα ίδια δημοσιεύματα, ο Γενικός Γραμματέας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων με νεότερη επιστολή του στις 02/06/2020 ενημέρωσε τον πρόεδρο της Ένωσης Λιμένων Ελλάδος για τις ενέργειές του, καθώς και για το περιεχόμενο της από 25/05/2020 επιστολής του προς τη Ρ.Α.Λ., ενώ το σύνολο της σχετικής αλληλογραφίας το κοινοποιεί η Ένωση Λιμένων Ελλάδος (Ε.ΛΙΜ.Ε.) στα μέλη της. Εάν ισχύουν τα ανωτέρω, οι κυβερνητικοί χειρισμοί ελέγχονται για τη νομιμότητά τους, τόσο ως προς την παρέμβαση του Γενικού Γραμματέα στο έργο της Ανεξάρτητης Αρχής, όσο και για τη μη δημοσίευση της Οδηγίας 03/2020 της Ρ.Α.Λ. σε ΦΕΚ.

Επί του πρακτέου ο ΟΛΠ Α.Ε. πρόσφατα υπέβαλε στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής «Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων και Καταλοίπων Φορτίου Πλοίων», χωρίς να προηγηθεί καμία ενημέρωση του Συμβουλίου Χρηστών Λιμένος και χωρίς καμία διαβούλευση – ενεργώντας δηλαδή κατά παράβαση των οδηγιών της (ΕΕ) 2000/59 και 2019/883, καθώς και του προαναφερθέντος Κανονισμού (ΕΕ) 2017/352, που ρητά ορίζει μεταξύ άλλων τα εξής: **«Είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί ότι ζητείται τακτικά η γνώμη των Χρηστών των Λιμένων και άλλων εμπλεκομένων σχετικά με τα κομβικά ζητήματα που σχετίζονται με την ορθή ανάπτυξη του λιμένα, την πολιτική του περί χρεώσεων, την απόδοσή του και την ικανότητα να προσελκύει και να δημιουργεί οικονομικές δραστηριότητες»**. Επίσης, επειδή το Σχέδιο Παραλαβής και

Διαχείρισης Αποβλήτων και Καταλοίπων Φορτίου Πλοίων έχει εγγενή περιβαλλοντική διάσταση, πρέπει να είναι σύμφωνο με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2000/59 σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος κατ' εφαρμογή και της Διεθνούς Σύμβασης Marpol 73/78 για τη Θαλάσσια Ρύπανση. Περαιτέρω, είναι εφαρμοστέα και η Συνθήκη του Aarhus, που έχει κυρωθεί με τον ν. 3422/2005 (ΦΕΚ 303/Α/13-12-2005) και προβλέπει α) την άμεση πρόσβαση των πολιτών στην πληροφόρηση πάνω σε περιβαλλοντικά ζητήματα, β) το δικαίωμα όλων των πολιτών να εκφράζουν τις απόψεις τους και να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων για θέματα περιβάλλοντος και γ) την ευχερή πρόσβαση στη δικαιοσύνη για πολίτες και φορείς σε περιπτώσεις αμέλειας ή προσβολής του περιβάλλοντος.

Όμως, ακόμα και το Συμβούλιο Χρηστών Λιμένος Πειραιά δεν έχει συγκληθεί από τον ΟΛΠ Α.Ε. να συνεδριάσει για χρονικό διάστημα πολύ μεγαλύτερο του ενός έτους, ενώ το άρθρο 104 του ν. 4504/2017 προβλέπει για κάθε Οργανισμό Λιμένος τη σύγκληση του Συμβουλίου Χρηστών Λιμένος τουλάχιστον δύο φορές κατ' έτος.

Παρά τις παραπάνω σοβαρές παραλείψεις ο Υπουργός Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής με την 3122.3-1.2/48774/2020 απόφασή του ενέκρινε το υποβληθέν Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και Καταλοίπων Φορτίου Πλοίων του ΟΛΠ Α.Ε.

Μάλιστα, στην ιστοσελίδα του ΟΛΠ Α.Ε έχει αναρτηθεί ένα Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και Καταλοίπων Φορτίου Πλοίων, έτους 2019, και αναφέρεται ο αριθμός της εγκριτικής απόφασης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, χωρίς όμως να αναρτάται το σώμα της Απόφασης, στην οποίαν υποχρεωτικά θα προσαρτάται το εν ισχύ Σχέδιο.

Τέλος, με ανακοίνωση τους στις 24 Σεπτεμβρίου 2020, έξι φορείς της ναυτιλίας (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας (ΣΕΕΝ), Ένωση Εφοπλιστών Ναυτιλίας Μικρών Αποστάσεων (ΕΕΝΜΑ), Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ναυπηγικής Βιομηχανίας (ΣΕΝΑΒΙ), Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ιδιοκτητών Ναυπηγείων Περάματος, Ένωση Βιοτεχνών – Εργοδοτών Μηχανουργών Πειραιά, Πανελλήνια Ένωση Εργοληπτών Υποβρυχίων Έργων και Εργασιών) αφού αναφέρουν τα προβλήματα που δημιουργεί το υφιστάμενο καθεστώς διαχείρισης αποβλήτων πλοίων, επισημαίνουν την αναγκαιότητα εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) 2017/352 και της Απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων 167/2020, με την οποία εξέδωσε τη δεσμευτική Οδηγία ΡΑΛ 03/2020.

Η αλληλουχία των σχετικών γεγονότων, παρεμβάσεων και παραλείψεων, μπορεί να φανερώνει εμπλοκή της κυβέρνησης στη δημιουργία όρων μονοπωλίου στη διαχείριση αποβλήτων πλοίων στο λιμάνι του Πειραιά, καθώς και στα λιμάνια όλης της χώρας, πρακτική με δραματικές συνέπειες για την εθνική οικονομία, τη βιωσιμότητα ολόκληρων κλάδων της ελληνικής ναυτιλίας, της ναυπηγοεπισκευής, των επιχειρήσεων και των εργαζομένων που δραστηριοποιούνται στα λιμάνια – σωρευτικοί παράγοντες που κατατείνουν στην απομείωση της

γεωοικονομικής επιρροής του λιμανιού του Πειραιά, μάλιστα δε υπέρ των λιμανιών της Τουρκίας σε μια κρίσιμη περίοδο, κατά την οποία απειλούνται από τη γείτονα ζωτικά εθνικά μας συμφέροντα στην Ανατολική Μεσόγειο.

Βάσει των ανωτέρω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1) Για ποιο λόγο δεν εφαρμόζεται στο λιμάνι του Πειραιά, αλλά και σε κανένα ελληνικό λιμάνι, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/352 για τη διαχείριση αποβλήτων πλοίων, ώστε να επικρατεί ελεύθερος και υγιής ανταγωνισμός και να αντιμετωπισθεί το μονοπωλιακό καθεστώς που πλήττει καίριους κλάδους της ελληνικής ναυτιλίας και τους εργαζομένους σε αυτήν, καθώς και τις πολυεπίπεδες οικονομικές δραστηριότητες των Χρηστών των Λιμένων με αρνητικές συνέπειες για την εθνική οικονομία εν γένει, καθώς και για τη γεωοικονομική επιρροή του λιμανιού του Πειραιά στην Ανατολική Μεσόγειο που απομειώνεται υπέρ της Τουρκίας;
- 2) Για ποιον λόγο δεν υπεβλήθη σε δημόσια διαβούλευση το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και Καταλοίπων Φορτίου Πλοίων του ΟΛΠ Α.Ε. όπως προβλέπεται, ώστε να μπορέσουν να διατυπώσουν τις απόψεις τους πολίτες, περιβαλλοντικοί φορείς καθώς και οι άμεσα ενδιαφερόμενοι Χρήστες του Λιμένος Πειραιά;
- 3) Αληθεύουν τα δημοσιεύματα που κάνουν λόγο για ευθεία παρέμβαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου στη Ρ.Α.Λ., που είναι Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή, σε σχέση με τη μη εφαρμογή του Κανονισμού ΕΕ 2017/352; Αν ναι, ποια η σκοπιμότητα αυτής των ενεργειών αυτών;
- 4) Γιατί δεν έχει δημοσιευτεί ακόμα σε ΦΕΚ η δεσμευτική Οδηγία 03/2020 της Ρ.Α.Λ. περί εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/352; Προτίθεσθε και πότε να δημοσιεύσετε την εν λόγω Οδηγία στο ΦΕΚ;
- 5) Προτίθεσθε να ανακαλέσετε την 3122.3-1.2/48774/2020 Υπουργική Απόφασή σας, με την οποία εγκρίνατε το υποβληθέν Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και Καταλοίπων Φορτίου Πλοίων του ΟΛΠ Α.Ε., ώστε αυτό να προκύπτει ύστερα από την προβλεπόμενη αναγκαία διαβούλευση για την περιφρούρηση της νομιμότητας και του δημοσίου συμφέροντος;

Καλούνται οι κ.κ. Υπουργοί να καταθέσουν στη Βουλή :

α) Πλήρες το αναθεωρημένο Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων και Καταλοίπων Φορτίου Πλοίων της ΟΛΠ Α.Ε., θεωρημένο από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το οποίο εγκρίθηκε με την Α.Π. 3122.3-1.2/48774/2020 απόφαση και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.

β) Τις απόψεις όλων των εμπλεκόμενων και γνωμοδοτούντων φορέων.

γ) Τα Φύλλα Εσωτερικής Συνεργασίας και κάθε άλλη σχετική παρατήρηση των εμπλεκόμενων υπηρεσιακών παραγόντων.

δ) Την αναφερόμενη σε δημοσιεύματα **επιστολή με ημερομηνία 25/05/2020** του Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων προς στην Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων αναφορικά με την Απόφαση 167/2020 της Ρ.Α.Λ., καθώς και την με ημερομηνία **02/06/2020 επιστολή** του Γενικού Γραμματέα Ναυτιλίας προς στην Ένωση Λιμένων Ελλάδος για το ίδιο θέμα.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Νίνα Κασιμάτη

Αθανασίου Νάσος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Δρίτσας Θεόδωρος

Καφαντάρη Χαρά

Κόκκαλης Βασίλειος

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Πούλου Γιώτα

Ραγκούσης Γιάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης

Σκουρολιάκος Πάνος

Συρμαλένιος Νίκος

Φωτίου Θεανώ

Χρηστίδου Ραλλία